

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Соціологія міграції»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *соціологія*

Кількість кредитів – *3,5*

Рік підготовки – *4, семестр – 7*

Компонент освітньої програми: *вибіркковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Новосад Крістіна Ярославівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: kristina.novosad@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Розглядаються ключові підходи до аналізу в сучасній соціологічній теорії. Особливе значення приділяється таким аспектам, як історичний контекст виникнення теорії чи інших підходів до аналізу міграційних процесів, факторам, які сприяють міграції. Соціологія міграції у системі соціально-гуманітарних наук привертає увагу до наявних проблем в суспільстві, сприяє формуванню знань про соціальну реальність та зміні поведінки індивідів в соціальних групах та суспільстві в цілому.

2. Метою дисципліни. є формування уявлення про міграцію та її різновидів на сучасному етапі розвитку соціологічних підходів до вивчення міграції, отримання навиків здійснення теоретичного аналізу базових уявлень про міграційні процеси.

Завдання курсу: навчити студентів здійснювати теоретичний аналіз базових уявлень про міграцію, сформулювати уявлення про історію та сучасні підходи до вивчення міграції; розкрити принципи впливу міграційних процесів на індивіда та суспільства в цілому; навчити студентів розглядати значні проблеми сучасності через призму теоретичних підходів до вивчення міграційних процесів, ознайомлення студентів з реальним станом міграційних практик в сучасному суспільстві.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Історико-теоритичні засади вивчення міграції.
2. Класифікація підходів до вивчення міграції. Поняття «міграції» в соціології.
3. Соціологічні теорії в курсі «Соціологія міграції».
4. Соціально-психологічні підходи вивчення міграції.
5. Особливості економічного підходу вивчення міграції.
6. Значення, функції та роль міжнародної міграції.
7. Взаємозв'язок міжнародної міграції з процесами глобалізації.

8. Соціальні ризики трудової міграції.
9. Проблеми та методи адаптації мігрантів.
10. Проблема змін ідентичностей у контексті міжнародної міграції.

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність бути критичним і самокритичним (ЗК04); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК06); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11).

– фахові: здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06); здатність використовувати інтернет-ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності (СК08); здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін (СК14); здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ЛІТЕРАТУРА

1. Западнюк С. Міграції населення України: передумови, динаміка та наслідки розвитку. Київ: Академперіодика..., 2011. 240 с.
2. Новітня еміграція: проблеми соціального і національного сирітства: зб. наук. статей і виступів за матер. круглих столів / уклад. І.М.Ключковська, Н.О.Гумницька. Львів: Львівська політехніка, 2010. 250 с.
3. Ровенчак О., Володько В. Міжнародна міграція: теорія та практика: монографія. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів. 2015. 410 с.
4. Новосад К. Я. Соціальні ризики трудової міграції з України. Актуальні питання соціології і соціальної роботи та професійної підготовки фахівців. Ужгород, 2016. С.203–217
5. Новосад К. Я. Перешкоди і ризики міжнародної трудової міграції з України. International scientific conference: current issues and problems of social sciences. Kielce, Poland. 2016. С.36–40
6. Новосад К.Я. Відмінності позиції досвідчених і потенційних трудових мігрантів з України щодо перешкод у країнах перебування. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2017. Вип. 76. С.145–155
7. Новосад К. Я. Соціальні ризики міжнародної трудової міграції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2017. №40. С.187–189
8. Пуригіна О., Сардак С. Міжнародна міграція: навч. посіб. Донецьк. Видавництво ДНУ, 2009. 352 с.
9. Свириденко Д. Академічна мобільність: відповідь на виклики глобалізації: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2014. 279 с.